

RE-FORMATIO

1. Årgang nr. 1
Pinse 1958

P I N S E

Herre vor Gud, vi takker dig, fordi du på denne dag ved din Helligånd oplyste de troendes hjerter, giv os ved din And at vejledes til hele sandheden og altid at glædes ved hans trøst, ved din søn, Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligåndens eenhed, een sand Gud fra evighed og til evighed. Amen.

K O M, G U D H E L L I G A A N D !

Vi vil gerne gøre noget for vor danske Kirke, øve et Arbejde hver paa vort Sted og efter vor Evne for dens Fornyelse til igen at blive det store Hjem for vort Folk, den Moder, hos hvem vi alle kan finde Gud som vor Fader og vinde hans Riges evige Salighed. Fordi vi er overbevist om, at Sjælens Frelse i Guds Rige er vort Menneskelivs egentlige Bestemmelse, og at Kirken er bygget i vort Folk som Guds Redskab til at naa denne Bestemmelse, derfor er det vor Sorg at se, at vor danske Kirke idag ikke altid virker som et saadant Redskab i Guds Haand, at den paa mange Maader ikke mere er vel skikket til at øve den Gerning for Sjælene, som Gud har bygget den til. Den ligner i nogle Maader en Moder, hvis Evner er blevet stækket, og hvis Midler er blevet hende frarøvet, saa hun ikke er i Stand til at sørge ret for sine Børn. Derfor vil vi gerne gøre noget for vor Kirke til dens Beredelse til igen at være Guds velegnede Redskab. Kald det en ny Vækkelse eller en kirkelig Fornyelse eller noget helt andet - Navnet er mindre vigtigt - Hovedsagen er, at mange i Danmark i Dag tænker med Sorg paa Kirkens Nød, og spørger: Hvordan kan vi være med til at gøre noget for Kirken, hele Danmarks aandelige Moder?

Om faa Dage skal vi atter fejre Pinsens Højtid. Da faar vi Svar paa vort Spørgsmaal. Det lyder saadan: Vi selv kan intet gøre for Kirken, det kan kun Gud, om han igen vil sende sin Helligaand, thi det har altid været Guds Aand, der byggede Kirken op, og kun, hvor Gud Helligaand kom, rejstes Kirken som Himmeriges Forgaard paa Jorden.

Det er vigtigt at lægge Mærke til, at i den apostoliske Trosbekendelses 3. Artikel staar Ordene "Kirke" og "Helligaand" Side om Side. Det siger os, at Kirken er Aandens Værk, Aanden er Kirkens eneste Bygmester, og det enten den skal bygges ny op fra Grunden af eller genopbygges, naar den kom i Forfald. Det samme siger den 3. Artikel i den nicænske Trosbekendelse med Ordene "den Helligaand", som er Herre, og som levendegør". Guds Aand alene gør alt det levende igen, som blandt os blev døde Ord, tomme Skikke og glømte Skatte, hele vor gamle Kristenarv i Kirken, som vi delvis forsmøgte og lod os berøve, saa vor Kirke kom i Forfald, og det blev svært for Sjælene at finde Vejen til Guds Rige. Gud Helligaand kan ene gøre alt dette levende, meningsfyldt og brugbart for os igen til Kirkens Fornyelse.

Derfor skal vi bede om Helligaandens Komme. Som en Brud, der sukker efter sin Brudgoms Komme, skal vi bede med Kirken:

Kom, Gud Helligaand, kom brat,
gennembyrd vor mørke Nat
med Guds Morgenrøde!

At holde ud i Bønnen om Helligaandens Komme, at berede vore egne Hjerter til at være hans Bolig og ikke ved vor Holdning hindre ham i at komme, det er den første Betingelse for, at vi kan gøre noget for Kirkens Fornyelse. Lad os derfor holde Pinse ved at gøre Bønnen om Helligaandens Komme til vor egen Bøn! Lad os bede denne Bøn oftere, inderligere og med større Forventning til Gud! Og lad os opofre vor Kirkesorg og vort Haab om Kirkens Fornyelse som et Offer til Gud for hans Aands Kommel.

Derved kommer meget i vort eget Liv i et nyt Lys. Derved opdager vi, at vor Kritik af Kirkens Forfald ogsaa bør være en Selvkritik, at vor Sorg over, hvad andre gjorde, ogsaa bør blive en Sorg over os selv, og at vor Anklage mod dem, der fejlede og svigtede, ogsaa maa vende sig mod os selv. Og det er saare gavnligt for os at opdage, at den Kirkens Fornyelse, vi beder om med vor Bøn om Helligaandens Komme, skal begynde som vor egen personlige Fornyelse ved, at en ny Bøn fødes paa vore Læber: Herre, send os Kirkens Fornyelse i Danmark og lad den begynde i mit Hjerte og mit Liv! Herre, lad atter din frelsende Naade strømme fra Kirkens Altre ud til vort Folk og luk først mit Hjerte op for den! Opdager vi saaledes Nødvendigheden af vor egen personlige Fornyelse, da er vi skikkede til at bede om Helligaandens Komme til vor Kirkes og hele vort Folks Fornyelse.

Kom, Gud Helligaand, kom brat,
gennembyrd vor mørke Nat
med Guds Morgenrøde - -

Styrk og bøj os med din Arm,
gør vor kolde Kundskab varm,
dæmp og Luer vilde,
rens os med dit Hjertesuk,
kvæg os med din Morgendug,
Dryp fra Livets Kilde!

Urban Schrøder.

-----o-----

REFORMATION

Kirkelig Fornyelse 1.

Prof. Søren Holm slutter sin Bog fra 1950 "Protestantisme" med at sige, at "reformationen maa gaa videre, fordi den ikke er et resultat, men en proces!" Selv om Søren Holm sikkert staar ret ene med sin næsten

ortodokse liberale teologi, har han dog her med en sjælden klarhed udtrykt et kendetegn ved moderne protestantisme, der træder stadigt tydeligere frem.

At reformationen "skal fortsættes", synes at være selvkært for måske flertallet i vor kirke i dag. At reformationen er en "proces", er lige netop det, som i hvert fald de sidste 250 års kirkehistorie tydeligt har vist. Ja, nogle gør ligefrem dette med reformationen "fortsættelse", dette med den stadigt fremadskridende "proces" til et protestantisk princip. Der tales undertiden patetisk om, at kun gennem denne proces kan kristendommen "fornyes", så den får noget at sige til "nye tiders mennesker".

Når vi kalder dette beskædne blad "Re-formatio" har det flere grunde. Her skal kun peges på denne ene: Vi vil sige til moderne protestantisme: Ja, der skal reformation til i vor kirke i dag, reformationens proces skal igang. Men det er en reformation den anden vej, det er en proces i den modsatte retning, tilbage! Ved en sådan "reformation", en sådan "proces", tror vi, at kirken vil blive fornyet i vort land.

I hvert fald de sidste 250 års fortsatte reformation opfatter vi i temlig høj grad som en deformation af den gamle kristendom og den oprindelige evangelisk-lutherske kristendom. Særlig den sidste menneskealders teologiske kaos har vist os dette klart. Den reformatoriske proces har været en nedbrydningsproces, en forvittringsproces, hvor stadigt mere af den gamle kristendom smuldrer hen.

Den nye reformation, den reformatoriske proces tilbage, er i fuld gang i de fleste evangeliske kirker. Undertiden kaldes den "kirkelig fornyelse" eller "sakramental fornyelse" eller "liturgisk bevægelse". Oftest kaldes den slet intet, men viser sig blot i en ny opdagelse af, hvad der ligger i ord som: kirke, gudstjeneste, sakramenter, embede. Derfra springer så nye kildevæld ud over det praktiske kristenliv i hverdagen.

Der er en række vidnesbyrd om, at denne nye reformation-tilbage ogsaa er i gang i vort land. Sideløbende med en stadigt stærkere teologisk radikalisme er der ogsaa en voksende teologisk besindelse på Kirkens gamle arv. Ja, vi er ogsaa overbevist om, at "det gror i bunden" for at nævne en aktuel vittighed. Rundt omkring i menighederne hos anonyme lægfolk og præster er der en voksende lydhørhed for "gammel" kristendom.

Med vort blad vil vi prøve at være et forbindelsesled mellem alle dem, der vil deltage i denne nye reformation-tilbage. Vi vil ikke ensretning, men vi vil gerne have kontakt med alle dem, der vil med i denne ene retning - tilbage til den gamle kirke - den kirke, som f. eks. Confessio Augustana og Den danske kirkeordinants bekender sig til eller er udtryk for. Derfor kan vi godt bære forskellige meninger om mangt og meget, hovedsagen er, at fællesskabet om retningen er der. Vi kan og skal sikkert af traditionsmæssige, lokale eller mentale grunde blive indenfor de gamle kirkelige partier, hvis vi har hjemme et sådant sted, og hvis de er frisindede nok til at rumme os.

Vi glæder os over det mindste tegn på, at denne reformation er i gang - hvor vi så end møder det. For nu blot at nævne et yderpunkt: Når forståelsen for embedets betydning er stærkt voksende selv hos baptister, så er dette et led i en tiltrængt reformation, der kan føre vigtigere ting med sig. Eller når en præst lidenskabeligt arbejder på at opfatte gudstjenesten som kult igen - omend mere ud fra religionshistoriske principper - så er ogsaa han udtryk for, at pro-

cessen er i gang - en søgen efter den gamle kultiske gudstjeneste.

Udgiverne af dette blad er selvfølgelig heller ikke ensrettede. Men erkendelsen af den nye reformationens nødvendighed, ja, oplevelsen af dens virkelighed er fælles for os.

Indholdet af denne reformation skal i de efterfølgende numre belyses fra meget forskellige sider.

P.

-----o-----

LITURGISKE BEMÆRKNINGER

Under dette afsnit vil vi bringe småbemærkninger vedrørende gudstjenestens liturgi.

Lad os straks tage vort udgangspunkt der, at vor centrale gudstjeneste er messen, d.v.s. altergangsgudstjenesten. Messen er lige så gammel som kirken. Dens liturgiske udformning er vi ikke herre over, den er blevet til ved slægternes brug af den hellige messe. To former har især vundet udbredelse, den østerlandske (byzantinske) og den vesterlandske (romerske). Her i Danmark er vi knyttet til den vesterlandske form, bragt hertil af Sct. Ansgar. Ved reformationen blev messen efter vesterlandsk ritus ikke afskaffet i Danmark. De vigtigste forandringer var, at dansk som gudstjenestesprog fortrængte latinen, ordene omkring nadverindstiftelsen blev reduceret, og der åbnedes mulighed for at de faste liturgiske led kunne erstattes af salmer.

Forst en senere tid hærgede for alvor messens liturgi, selvom det må indrømmes, at allerede reformationen havde åbnet muligheden for den ødelæggelse af messen. Den værste ødelæggelse var, at gudstjenesten som messe, som altergangsgudstjeneste, svandt bort. Dertil kom at salmerne efterhånden ganske kvalte de faste liturgiske led. Alenlange salmer og alenlange prædikener lagde kirkegangen øde. Prædikenen var centrum, Alterets sakramente et appendix.

Grundtvig gav os gudstjenesten som messe tilbage. "Kun ved badet og ved bordet" var samlingsmærket. Dåb kunne der ikke være hver søndag, til gengæld kunne man samles om Herrens bord, og det gjorde man. Grundtvig var imidlertid ikke liturgiker. Den grundtvigske messe blev præget af den enkelte præsts og menigheds individuelle måde at fejre gudstjeneste på. Grundtvigs salmer erstattede med mange ord, hvad en gammel liturgi havde udtrykt med få knappe ord. Men messen var givet os tilbage.

I de senere år har der fundet en liturgisk bevægelse sted i det meste af kristenheden: Gudstjenesten er blevet samlet om Alterets sakramente. De gamle liturgiske led er atter dukket op. Her i den danske kirke har vi hidtil været ret uberørt af denne bevægelse, men nu ser det omsider ud til, at der sker noget. Den liturgiske kommission, som har arbejdet med kirkeårets tekster og nu udsendt en prøvealterbog, er gået igang med gudstjenestens liturgi. Vi ønsker den lykke med arbejdet og håber, den her må tage hensyn til Theologisk Oratoriums højmesseudkast, ligesom Oratoriets fortjenstfulde forarbejde med missale-kollekterne.

Indtil kommissionens arbejde er afsluttet, vil de fleste præster nok være henvist til at holde messe efter 1912-ritualet. Det vigtigste er ikke hvilket ritual man bruger, men at man bruger det sådan, at gudstjenestens karakter af messe er tydelig ikke blot for præsten, men også for menigheden. Vi må sørge for, at det ikke kan gå menigheden, som det gik en organist ved en købstadskirke. En præst benævnte i en sam-

tale med ham sidste søndags formiddagsgudstjeneste som højmesse. Men organistens svar var dette: "Hvilken højmesse?? Nå, De mener den højmesse, som var latent til stede under det kirkelige møde søndag formiddag!" Præsten måtte indrømme, at organistens måde at sige det på var rammende.

I kommende numre af RE-FORMATIO vil vi give vink om, hvordan 1912-ritualet kan bruges, så gudstjenestens karakter af messe klart træder frem. Følgende punkter vil blive behandlet:

- I. Vi må sørge for, at gudstjenesten bliver messe.
- II. De faste tekster og prædikenen.
- III. Salmerne.
- IV. Små ændringer, som sker indenfor det benyttede ritual.
- V. Messeklæder og kirkens øvrige udsmykning.

Måske vi herigennem kan give tilskyndelse til, at præster rundt i deres sogne også liturgisk kan være med til at bære den kirkelige fornyelse frem.

Per Dolmer.

-----o-----

LÆST

RE-FORMATIO's læsere må ikke vente under dette afsnit at finde dybsindige og skarpt analyserende anmeldelser af litterære nyheder indenfor sprænglært teologisk videnskab. Afsnittets sigte er langt mere beskeden, vi vil med det pege på bøger, gamle som nye, som kan hjælpe og opmuntre os på vor vej hjem til kirken. Vi opfordrer enhver, som med udbytte har læst bøger af værdi for ovennævnte mål, og som har lyst til at gøre andre opmærksomme på det, de selv har haft udbytte af, til at sende redaktionen nogle linier i form af en lille anmeldelse.

Regin Prenter: Protestantismen i vor tid. (Hirschsprungs forlag 1957)

Et afsnit om læst i RE-FORMATIO må begyndes med en anmeldelse af professor Prenters bog. Den bog er et stort skridt på vejen mod kirken. Den vil få betydning i vide kredse og være med til at give mange en ny forståelse af den danske kirke, hvis den da ikke ties ihjel, fordi sandheden er ilde hørt.

Prenter gør front til to sider: Mod den liberale protestantisme, som har rod hos reformationstidens svømmere, og mod Rom. Prenter vidner (pro-testare) for en kirke, der står på troens grund, men står der i frihed, uden tvang. Den kirke, Prenter er talsmand for, fastholder dogmet i sin forkyndelse og sin kult. Den er sakramental. Prenter nævner dåb, nadver og skriftemål. Den har foruden det almindelige præstedømme det særlige indstiftet af Gud.

Prenters bog peger den rette vej: mod kirken. Vi må læse den og drøfte den. I dansk kirkeliv er den epokegørende. Den kommer på et tidspunkt, da alt er ved at flyde ud i ubestemt åndelighed og ligegyldighed, og den trodser frimodigt tidens ideer og hævder dogmet, sakramenterne, embedet, kirken.

Er man så overbevist om alt, hvad Prenter skriver? Har man ikke sin tvivl når Prenter lader etikken udspringe af glæden over den tilregnede nåde. Er der alligevel ikke mere hold i at tale om en indgydt nåde? Og hvad med præstevielsen? Ja, menigheden giver en præst til Gud, men

er hermed alt sagt? Er der ikke tillige den side, at Gud sender den mand, han har fået, sender ham med ord og sakrament til menigheden? Læs bogen, bedøm den og lær af den. Den er nu kommet i et nyt oplag med vejledning af cand. teol. Erik Aagaard. Den fortjener mange oplag og mange overvejelser.

D.

Peter Schindler: De Apostoliske Fædre. (Hagerup 1948).

Når man vil undersøge et eller andet teologisk emne og søger at belyse det udfra de hellige skrifter (f. eks. det særlige præsteembede) for at trænge tilbage til den ældste kirkes praksis og forståelse, må det være af afgørende betydning at se, hvad samtidige eller lidt senere kirkelige skrifter måtte have at fortælle. Noget kan være uklart i N.T., men når til afklaring i tiden efter de nytestamentelige skrifter. Fra efter-nytestamentelig og efterapostolisk tid er der en række kirkelige skrifter, som benævnes "De apostoliske fædre". Det er beskæmmende for dansk, protestantisk teologi, at ingen forlængst har besørgt en god oversættelse af disse skrifter, og ingen har lagt vægt på at granske deres indhold, men hellere har fortiet dem og villet tolke skriften med Luther, som dog levede 1400 år senere. Det er prisværdigt, at den romersk-katolske Peter Schindler har bragt en oversættelse til letlæst og letflydende dansk af disse vigtige skrifter. Det bør fremhæves, at Schindler lader en del omstridte teologiske ord stå i deres græske udtryksform, så kan læseren selv afgøre ordets betydning. De to binds oversættelse anbefales stærkt til alle præstebrodre og teologiske studenter, men vil også kunne læses med godt udbytte af lægfolk, som ønsker N.T. belyst udfra oldkirkens forståelse. Tilsidst blot et ønske, om Peter Schindler også kunne bringe en oversættelse af de vigtigste værker af kirkefædrene.

D.

Hjalmar Lindroth: En bok om kyrkans Ambete. (Diakonistyrelsens bokförlag 1951)

Disse svenske teologer, som har bidraget til denne bog, skylder vi megen tak. Mens vi i den danske debat ofte er tilbøjelig til at holde fast på en eller anden ide om, hvad det kirkelige embede er eller rettere må få lov til at være, så er den svenske bog et forsøg på at se, hvad det kirkelige embede i virkeligheden har været og er i historiens løb. Bogen refererer de forskellige tiders og kirkeafdelingers forståelse af det kirkelige embede. Især må fremhæves afsnittene om embedet i N.T. i efterapostolisk tid, og i de reformatoriske bekendelsesskrifter. Luthers lære om det kirkelige embede gennemgås også, men ved læsning af den samlede bog får man lyst til at stille det spørgsmål, om ikke netop Luthers lære snarere er udtryk for et enkelt (stort) menneskes ide om, hvad embedet efter hans mening må være, end det er udtryk for, hvad embedet faktisk har været. Det kunne måske hænge sammen med, at Luther var nominalist og ikke thomist. Ved læsning af bogen føler man, at det lutherske embede egentlig kun har været til i et øjeblik, da Luther levede. Før Luther var det ikke kendt, efter ham gled det straks ud igen. Men bør man iøvrigt nøjes med Luthers lære? Er han ufejlbar? Bør man ikke høre, hvad han har lært mellem andre og måske større doctores i kirkens historie? Dertil hjælper bogen om kirkens embede, som hermed være anbefalet.

D.

-----o-----

K I R K E - K A L E N D E R :

FRA TRINITATIS TIL MIKKELSDAG.

Som Kirkens Børn er det givet os at leve vort Liv ikke blot i vort eget almindelige Aar, men ogsaa i Kirkens Aar, det hellige Aar. Og Kirkens Aar er som en lang Perlekæde, hvorpaa den ene dejlige Perle afløser den anden i en stadig skiftende, men aldrig aftagende Rigdom. Først er der en Række gyldne Perler af samme Størrelse - det er alle Kirkeaarets Søndage med deres Højmesser. Dernæst er der hist og her nogle extra store og særlig straalende Perler - det er Højtiderne i det hellige Aar, Jul, Paaske og Pinse, de ligesom støtter de andre og giver dem deres Glans. Men hele Vejen igennem er der ogsaa en Række lidt mindre Perler med forskellige, men ogsaa dejlige Farver - det er Kirkeaarets mange Helgendage og andre Mindedage med forskellige Navne og mangfoldige Begivenheder knyttet til sig. Tilsammen udgør alle Kirkeaarets Dage en lang Historie om Guds Frelse med Menneskeslægten og det enkelte Menneske, den Historie, som gaar fra Evighed til Evighed, og som - hvilke Navne og Begivenheder den ellers nævner - altid handler om Guds Gerning og ophøjer hans Åre. At leve med i Kirkeaaret og kende dets Perioder og Dage og fejre dem enten i Kirken eller blot i sin private Bøn er at leve i et Solskin, der ovenfra kastes ned over Sjælen og lader den føle Guds stadige Nærværelse. Derfor skal hvert Nummer af dette Blad bringe et Udsnit af Kirkeaarets Kalender til Hjælp for os i vor Kirkegang og vort Kristianliv.

Ogsaa den Del af Kirkens Aar, der nu ligger foran os gennem Højsommer og Høst, har foruden Søndagene, som vi kan følge ved Salmebogens Hjælp, ogsaa sine særlige Dage, der nu skal nævnes.

Efter Pinsefesten følger Trinitatis Søndag 1/6; efter i Julen, Paasken og Pinsen at have fejret Faderens, Sønnens og Helligaandens Fester fejrer Kirken nu en Søndag særlig viet til den samlede Treenighed og fordyber sig i Betragtningen af det Kærlighedens Mysterium, som Treenighedslæren er Udtryk for. Torsdagen i den følgende Uge 5/6 kommer Kristi Legems Fest, den gamle Kirkefest til Åre for Kristi hellige Legeme i Alterets Sakramente, som er Livets Brød til hele Verden. 11/6 fejrer Kirken Mindet om en af sine store Missionærer, den hellige Bar-nabas, Sct. Pauli Rejsefælle. 14/6 mindes Grækkirkens store Lærer, den hellige Basilius, som var med at udforme Messens Liturgi. 18/6 tænker vi paa Afrøen Syrer, en af den kristne Salmesangs Fædre i Oldtiden. 24/6 er Sct. Hans' Dag, Frelserens Forløser Johannes Døbers Fødselsdag. 28/6 mindes Kirken en anden af sine Lærere, den hellige Biskop Irenæus af Lyon, hans Skrifter betød meget for Grundtvig og derigennem for vor danske Kirke. 29/6 fejres Mindet om de hellige Apostle Peters og Pauli Martyrdom i Rom Aar 67. 2/7 kommer Vor Frue Dag om Sommeren, der ogsaa kaldes Mariæ Bjergogang eller Besøgelse til Minde om Jomfru Marias Vandring over Bjergene, da hun besøgte sin Slægtning Elisabeth. 14/7 er Sct. Bonaventuras Dag, han var i Middelalderen en stor Kirkelærer, af hvis fromme Skrifter mange har øst Opbyggelse. 22/7 mindes vi Maria Magdalene, Synderinden, der ved sin Omvendelse og Kærlighed til Frelseren er os et stort Forbillede. 25/7 er en af Aarets Aposteldage, nemlig Sct. Jakob den Ældres Dag. 29/7 tænker vi paa Kirkens Begyndelse i Norden, thi da er det Kong Olaf den Helliges Dag. 4/8 mindes Kirken den hellige Dominicus, som stiftede Prædikebrødrenes Munkeorden, der ogsaa betød meget i vor danske Kirkeprovinns. Naar de lyse Netter er forbi, og "Sankt Laurentii Taarer"

Stjerneskedene ses paa Himlen, kommer 10/8 Sct. Laurentius' Dag, han var et af Oldkirkens Blodvidner, hvis Billed endnu ses i danske Kirker. 20/8 tænker vi paa den hellige Bernhard fra Clairvaux, en af Midaldalderens store Klosterbyggere, hvis Munke udførte saa meget godt i Danmark. Endnu en Aposteldag fejres 24/8 til Minde om Sct. Bartholomæus. Og Kirkefaderen Augustins Minde fejres 28/8, læs i hans Bog "Bekendelser" om en Sjæls lange, men lykkelige Vej til Gud! 8/9 følger en anden af Kirkeaaarets Mariadage, Vor Frue Dag om Høsten, til Minde om Jomfru Marias Fødsel. Atter 21/9 kommer en Aposteldag, Sct. Matthæus' Dag. Og denne Del af Kirkeaaaret slutter med Sct. Mikkels Dag 29/9. Festen for Erkeengelen Mikael, der som Kristi General i Kampen for Sjælene mod Djævelen ogsaa er med til at værne Kirken.

Urban Schrøder.

-----o-----

KRISTI LEGEME OG BLODS SAKRAMENTE

"Sandelig, sandelig, siger jeg Eder, dersom I ikke æder Menneskesønnens kød og drikker hans blod, have I ikke liv i Eder". (Johs.6.53.)

Fra de hellige apostles dage har man kaldt kirken for Kristi legeme. Men som ethvert legeme har et hjerte, som banker og holder liv i det ganske legeme, således har Kristi kirkelegeme ogsaa et bankende hjerte, som kraftigt styrker og nærer det ganske legeme. Kirkens hjerte er Kristus selv i Alterets hellige sakramente. Han som blev født af Jomfruen, han, som hin Langfredag frembar den nye pagts offer på korset for alle verdens synder, han, som påskemorgen som den første stod op af døde og nu troner ved Faderens højre i himlens herlighed, han er midt iblandt os i den hellige nadveres mysterium. Han er lige levende og nærværende for alle slægter og på alle steder, hvor Guds menighed samles for at fejre messe. Fra den nye pagtsevige offer nærværende hos os i brøds og vins ringe skikkelse strømmer al nåde og velsignelse ud til sognets døbte børn. Herfra får dåben sine rige gaver, skriftemålet sin barmhjertige tilgivelse. Herfra kommer han til os for at give os sig selv, for at styrke vor tro, grundfæste vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed levende i vore hjerter. Han kommer for at forene os med sig selv, så vi under vandringen her på jorden stadig må komme ham i hu og engang samles med ham i hans rige.

Om vi præster dog måtte lade dette hjerte banke, om vi måtte samle vore menigheder om Kristus selv, som han kommer til os i dette sakramente, om vi flittigt måtte række ham selv til dem, som i lydig tro følger hans indbydelse, så nyt troens liv må bane sig vej ud i vore sogne! Om kirkens hjerte må atter banke stærkt og godt hos os!

Per Dolmer.

"Det er vidunderligt, men troværdigt, og det overgår den menneskelige forstand, at du, Herre min Gud, sand Gud og sandt menneske, helt og udelte indeholdes under brøds og vins ringe skikkelse og nydes af dem, der modtager dig, uden at fortæres! Du Herre over alle ting, du som ikke trænger til noget, du har ved dit sakramente villet tage bolig i os. Bevar mit hjerte og mit legeme ubesmittet, at jeg ret ofte med glad og ren samvittighed kan fejre og til min frelse modtage dine hemmeligheder som du fornemmelig har anordnet og indstiftet til din ære og vedvarende ihukommelse". (Thomas a Kempis: Kristi efterfølgelse IV 2,5.)

Hermed udsendes første Nummer af RE-FORMATIO. Bagved står en Kreds af Præster i den danske Kirke. Ansvarshavende Redaktør er Sognepræst Urban Schrøder, Varnæs. Bidrag til Bladets Udgivelse samt Artikler og Meddelelser om kirkeligt Initiativ sendes til ham. (Postgiro 4 68 72).